

هەموو شتیک لە باریکیدا دەپسی، زولم و زۆر لە ئەستوری

ناسر ئەمینزاد

ئەم رۆژانە پەیکەری خۆیندکاریکی سالی چواری زانستگای حقوق، خەلکی شاری سنە، بە ناوی "ئیبیراهیم لوتفولایی" که گوايه له گرتوخانەدا خۆی کوشتوو، له لایەن کاربەدەستانی ئیتلاعاتی ئەو شارە بە دزە و بەدوور لە چاوی خەلک و تەنانهت که سوکارهکهی بن عەرد کرا. ناوبراو دوو حەفته پێشتر له لایەن دايرەي ئیتلاعاتی ئەو شارەو دەستگیر کرابوو. پاش ئەم کەین و بەینە کاربەدەستانی رژییم هەرەشەیان لە بنەمالەي "ئیبیراهیم" کردوو که ئەگەر بێتوو دەنگ هەلبێرن، نارەزایەتی بنوینن و داوای هەڵدانەوی "قەبری" منالەکیان بکەن و پێوشوینی ئەم کوشتنە بگرن، دوو کورەکهی دیکەشیان بەو دەردە دەبرد. هەر وەها لە هەوالەکاندا هاتوو و دەگوتری گۆرەکهی "ئیبیراهیم لوتفولایی" سمیت پێژ کراوه، تا مەبادا که سوکارهکهی قەبرەکهی هەڵدەنەو و داوای لیکۆلینەو له چۆنیەتی کوژرانی کورەکیان بکەن.

گومان لەوەدا نیه که ئەم لاوێش وەک هەزاران دەستگیرکراوی دیکە له ژێر ئەشکەنجە و ئازاری له تاقت بەدەردا نەیتوانیوه گیان دەربەری. کوشتنەکهشی هیندە جینایەتکارانە و ئاسەواری ئەشکەنجەکان هیندە ئاشکراو روون بووه که کاربەدەستان لەترسی دژکردەوی خەلک نەیانویژاوه دەربێخەن. کوشتنی لەم جۆرە و بێسەوشوینکردنی ئینسانەکان له رژییمی کۆماری ئیسلامیدا نە یەکهەم جارە و بێگومان دواین جاریش نابێ. خەلکی ئازارچەشتوی ئێران بە گشتی و کوردستان بە تایبەتی رۆژانە له گەل ئەم جینایەتانه بەرەوروون. راستییەکانی ئەم سالی نیشانی داوه که سەرکوتاندنەو و داپلۆساندن له تایبەتمەندییە هەرگیز جیناەتکاراوەکانی رژییمی کۆماری ئیسلامییە. کۆلەکانی ئەم رژییمە لەسەر زەبروزەنگ نواندن و چاوترسین کردنی خەلک و لەسەر درۆودەلەسە و فریوکاری و رووه لماندراوی دارێژراوه. هەلۆاسین و بەردەبارانکردن، دەست و لاق پەراندن و فریدان له بەرزاییەو، کوشتنی بەکۆمەل و سەرکوتی بەردەوام له ئاکارە دزیو و دژی ئینسانییەکانی رژییم و شیوازی دەسەلاتداری ئیسلامییە له ئێران.

کارنامەي رهشی کۆماری ئیسلامی تژییه لەم کوشتنانه. "ئیبیراهیم لوتفولایی" یەکیکه له قوربانییەکانی دەستی ئەم رژییمە، یەکیکه لهو هەزاران هەزار ئینسان و قوربانییانەي که تەنیا لەبەر پێملنەبوون بە یاسا و ریسای دژی ئینسانی رژییم گیانیان بەختکردوو. یەکیکه وەک شوانەي قادری که بە درندانەترین شیوه لەتوپەت کرا، وەک که مالی مەحزونی که بن چالکرا، وەک ئیعدام کراوەکانی فرۆکەخانەي سنە، وەک پەنجای و نۆ کهسەکهی مەهاباد، وەک هەزاران بێسەروشوین کراوی قەسابخانەکانی رژییم، وەک هەزاران نیژراوی بە کۆمەلێ دەشتە شەقارشەقار بووه کهی خاوەران. یەکیکه وەک دوکتور زەهرا بەنی یەعقوب که هەر ماوه یەک پێش ئیستا له گرتوخانەي هەمەدان دەستدریژی کرایه سەر و کوژرا و پاشان ناوی خۆکوژی له زیندانی خرایه سەر.

ئەمانە هەمووی گۆشە یەکن له بێبەزەییەتی و جینایەت. گومان لەوەدا نیه که لیزگەي جینایەتەکانی رژییم گەلیک درێژتره و بە هەوای درەندەیی بێ وینە هۆندراو هتەو که تەنیا دواي داتەپانی ئەم دامودەزگا دژی بەشەرییه دەردەکهون؛ دەردەکهون که ئەم دژ بە مرۆفانە، بە روانگەي پۆلکیو و ئەتواری نامرۆفانەي خۆیان چ کێماویکی خەست و بۆگەنیویان له پاش خۆیان بەجیهیشتوو. دەردەکهوئێ که چ بێبەزەییەتی و درندەییەکیان لێ وەشاو هتەو، که له نوعی خۆیدا بێ وینە یە.

بە دلنایاییهوه دەرهنگ یان زوو گەلانی ئازاردیتو، خەلکانی بەش مەینەت و کۆمەلگای قەتیسکراوی ئێران لاپەرەیهکی دیکە هەڵدەنەو و بە هیممەتی کۆلنەدەرانی گشتی و بەربەرەکانی و خۆراگری هەمە لایەنە دەتوانن میژووی خۆیان لەم نەگبەتی و لەم رۆژگارە تالە دەرباز بکەن و بە دوور له سیبەری رهشی کۆماری ئیسلامی هەناسەیهکی بە ئاسودەگی هەلبکیشن. ئەمە دەرسی میژوو و هیچ دەسەلاتییکی زۆردار و هیچ بیریکی پۆلکیوی کۆن ناتوانن خۆی لێ دەباز بکەن. ئەم زنجیرەي زەبروزەنگ و زۆرداریه دەبێ بپسی، چی تر کۆلی مرۆفایەتی و میژوو هەلی ناگری.